

Poslanici Skupštine Crne Gore, Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša, dostavili su Skupštini Crne Gore Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, a Skupština Crne Gore dostavila Vladi Crne Gore radi davanja mišljenja, u smislu člana 135 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, poslanici predlažu da se u **Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica** („Službeni list RCG“, br. 65/01, 37/04 i 78/06 i „Službeni list CG“, br. 86/09, 14/12, 6/13, 62/13, 60/14, 79/15, 83/16 i 67/19), u članu 8 poslije stava 2 dodaju tri nova stava kojim se bliže uređuje poreska osnovica.

Naime, predlaže se da na lična primanja koja su u visini do iznosa prosječne mjesečne bruto zarade ostvarene u prethodnoj godini u Crnoj Gori, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike, poreska osnovica za obračun poreza na dohodak umanjuje za iznos od 155 eura, za lica koje radi sa punim radnim vremenom. Licu koje radi sa nepunim radnim vremenom, umanjeno se vrši srazmjerno radnom vremenu tog lica u odnosu na puno radno vrijeme. Pored navedenog, predlaže se da se pomenutim licima koja ostvaruju lično primanje kod dva ili više poslodavaca umanjeno vrši srazmjerno radnom vremenu provedenom kod svakog poslodavca.

U obrazloženju razloga za donošenje ovog zakona, poslanici navode da je neoporezivi dio zarade prisutan u većini zemalja Evropske unije i regiona, a da je predloženo rješenje iznosa neoporezivog dijela zarade na nivou zakonskog rješenja u Srbiji i Federaciji BiH. Osim navedenog, navodi se da ne treba oporezovati dohodak koji služi za pokrivanje egzistencijalnog minimuma, te da će se taj iznos neoporezivog dijela zarade usmjeravati zaposlenom, što znači da uvođenje ove fiskalne mjere neće povećati troškove za poslodavce, a istovremeno će zaposleni dobijati veći iznos zarade.

Takođe, navodi se da su primanja većine zaposlenih čije su zarade registrovane u Upravi prihoda manja od prosječne zarade u Crnoj Gori, što znači da će benefite ove fiskalne mjere osjetiti veliki broj zaposlenih. Konačno, na ovaj način će se povećati lična potrošnja, koja je značajno pala zbog negativnih posljedica izazvanih pandemijom Covid-19.

U obrazloženju razloga za donošenje predloženog zakona, navodi se i da će uvođenje neoporezivog dijela zarade pozitivno uticati na poslovni ambijent, odnosno položaj poslodavaca i zaposlenih. Usljed izazovne situacije kada su javne finansije u pitanju i činjenice da je u poreskom sistemu Crne Gore prisutno proporcionalno oporezivanje dohotka, predloženo je da se neoporezivi dio zarade primjenjuje na zarade koje su do iznosa prosječne ostvarene u prethodnoj godini u Crnoj Gori prema podacima organa nadležnog na poslove statistike, a da bi sljedeća faza ove fiskalne mjere podrazumijevala uvođenje neoporezivog dijela na sve zarade u Crnoj Gori, ali i prelazak sa proporcionalnog na progresivno oporezivanje.

Važećim **Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica** („Službeni list RCG“, br. 65/01, 37/04 i 78/06 i „Službeni list CG“, br. 86/09, 14/12, 6/13, 62/13, 60/14, 79/15, 83/16 i 67/19), u članu 8 je propisano da osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja oporezivi dohodak poreskog obveznika ostvaren u poreskom periodu, umanjeno za iznos prenesenog gubitka. Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta predstavlja oporezivi dohodak poreskog obveznika ostvaren u poreskom periodu.

U odnosu na predloženi tekst Zakona, ukazujemo da je Vlada Crne Gore u cilju oporavka ekonomije, usljed negativnih posljedica nastalih pandemijom zarazne bolesti Covid-19, usvojila novi paket mjera podrške privredi i građanima za 1. kvartal 2021. godine. Mjerama su predviđene izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim će se omogućiti snažna podrška novom zapošljavanju u 2021. godini. Ova mjera će značajno rasteretiti privredne subjekte i obezbijediti im povoljnije uslove poslovanja, što predstavlja značajan pokretački faktor u otežanim uslovima poslovanja izazvanih pandemijom zarazne bolesti Covid-19. Predloženim zakonskim rješenjem uvodi se novina da se poslodavac koji zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme do 31. decembra 2021. godine sa zaposlenim u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih po osnovu rada, koje se nalazi na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, oslobađa obaveza plaćanja dijela poreza na dohodak fizičkih lica, za zaradu isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2023. godine.

Takođe, Vlada Crne Gore je kao jednu od mjera podrške privredi i građanima za 1. kvartal 2021. godine donijela Uredbu koja se odnosi na odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, koji pripadaju budžetu države, na osnovu koje se poreskim dužnicima koji nijesu u mogućnosti da izmire poreske i neporeske obaveze, usljed negativnih efekata na poslovanje izazvanih pandemijom zarazne bolesti COVID-19, može odobriti odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja (porez na dohodak fizičkih lica i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje) za period od 1. jula do 31. decembra 2020. godine, pod uslovom da je poreski obveznik zaključno sa 30. junom 2020. godine izmirio dospjela poreska i neporeska potraživanja po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

Proporcionalna stopa poreza na dohodak fizičkih lica uvedena je 2007. godine u momentu kada je napušten progresivni sistem oporezivanja koji je do tada važio. Osnovna stopa poreza na dohodak fizičkih lica od uvođenja iznosi 9% i kao takva jedna je od nižih u Evropi. U periodu nakon uvođenja proporcionalnog oporezivanja vršene su izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, a odnosile su se, između ostalog, i na uvođenje tzv. više stope poreza na dohodak fizičkih lica sa početkom od 2008. godine.

Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica koje su uslijedile postepeno je vršeno umanjivanje više stope poreza, sa 15% na 11%, a konačno ukidanje više stope poreza na dohodak fizičkih lica desilo se 31.12.2019. godine i od tada se oporezivanje dohotka fizičkih lica bez obzira na njegovu visinu vrši po stopi od 9%.

Stopa poreza na dohodak fizičkih lica koja iznosi 9% je najniža u poređenju sa državama iz okruženja, ali i jedna od nižih u poređenju sa državama Evropske unije. Stoga, opterećenje zarada porezom na dohodak fizičkih lica je najniže u regionu, a kako se Crne Gora opredijelila proporcionalnom sistemu oporezivanja smatramo da bi prihvatanje predloženog zakonskog rješenja dodatno opteretilo Budžet Crne Gore.

Napominjemo da će Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u saradnji sa svim zainteresovanih subjektima u ovom procesu nastaviti sa preispitivanjem svih zakonskih rješenja, posebno onih koji imaju direktan uticaj na zaposlene i njihove poslodavce odnosno na cjelokupan poslovni ambijent i nakon sprovedenih detaljnih analiza, predložiti optimalno rješenje koje će biti prihvatljivo za zaposlene, poslodavce i Budžet Crne Gore.

Na osnovu iznijetog, mišljenja smo da Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, koji su podnijeli poslanici Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša, ne treba prihvatiti.